

Герої повертаються! Додому, в Україну – до життя!

Віктор Радчук

Минулої п'ятниці, 10 квітня, Романів зустрічав Сергія Шикуну, жителя села Гордіївки, працівника ТОВ «ВІВАД 09», який був мобілізований до лав ЗСУ у 2023-му році.

Майже рік воював у складі 150-ї окремої механізованої бригади, а у серпні 2024-го року потрапив у полон у боях на Донеччині. Загальний термін перебування у полоні – двадцять місяців.

Спочатку його тримали в одному із таборів на окупованій Донеччині, а потім Сергія з іншими військовополоненими відправили вглиб території росії. Загалом за період більш як півтора року наш земляк побував у шести місцях ув'язнення. Всюди ставлення, як до істоти без будь-яких прав, і у кожному таборі (тюрмі) – своя система тортур. Цим росіяни дуже хизуються і відверто гордяться. Хоча б як не знущалися над військовополоненими, найгірше ставало тоді, коли тебе збиралися обміняти, але в останню мить обмін зривався. Сергій Шикун не належав до частин спеціального призначення, не обіймав високих армійських посад, не мав звання, яке б засвідчувало його особливу цінність як джерела важливої інформації. І все ж таки його тримали в ув'язненні більше шестисот днів. Били і знущалися завжди і незалежно від того, де військовополонений перебуває. Навіть за два-три дні до обміну рашисти піддавали наших хлопців, які були напередодні визволення, черговому тотальному побиттю. С. В. Шикун потрапив на українську територію на початку березня і увесь цей час аж до прибуття до Романова перебував у реабілітаційному відділенні медичного закладу. Можна лише уявити, наскільки знесиленним був стан чоловіка, який за півтора року схуд на 32-34

Джерело фото: Твій Романів

кг. І сьогодні Сергій Шикун має кволий вигляд, він ще потребує як лікування, так і психологічної реабілітації. Єдине сподівання на те, що приїзд додому і побачення із дружиною, дітьми, мамою і ріднею прискорить процес одужання воїна. Хоча всім зрозуміло, що подібні фізичні тортури і психологічні знущання не минають для людини безслідно упродовж десятиліть.

Варто сказати, що Романів і романівчани виявили особливу шану і увагу до зустрічі Сергія Шикуну на рідній землі. Сотні людей, які раніше і частіше прощалися із загиблими земляками, аніж зустрічали живих воїнів-героїв, прибули після третьої години пополудні на центральний майдан селища. Якійсь особливих промов у момент приїзду Сергія Шикуну ніхто не проголошував. Однак чи

не кожен з присутніх на церемонії зустрічі воїна ЗСУ хотів сказати мужньому і стражденому чоловікові слова подяки і підтримки. Загалом його зустріли тепло, щиро і по-домашньому гостинно. Зрозуміло, що воїн ще не відійшов від наслідків жакіть і знущань, а тому тривалий час перебувати у стані збудження або ж надмірного хвилювання йому не рекомендовано.

Зустріч у Романові і дорога до рідної Гордіївки стануть для Сергія приємними миттєвостями, адже, як не важко йому було спілкуватися із людьми, реагувати на звернення, побажання, він таки витримав поки що незвичний для себе емоційний спалах і неабияке збудження. Ну а романівчани урочисто і водночас зі сльозами на очах супроводжували під-

хід воїна до стенда, де розміщені портрети та імена з прізвищами земляків, що потрапили в полон або ж зникли безвісти. Коротка мить, і ще один портрет полишив зону величного смутку, і ще одна доля цілої великої родини зазнала щасливого моменту – повернення батька, чоловіка, сина до рідної домівки. Тут же, всього за кілька кроків, розташоване Дерево надії, на якому романівчани півтора року тому закріпили стрічки із прізвищами земляків, що потрапили у полон або ж зникли безвісти. Сьогодні поодинокі, але безмірно щасливі ви-

Серед наймолодших у футбольному фіналі – Старочуднівський ліцей

с. 5

Збори громадян: маємо імпульс для прискорення

с. 2

Порушників покарали штрафом. А як щодо сміття?

с. 2

падки такі трапляються, коли воїн повертається додому живим. Отож і Сергію Шикуну доля надала шанс зняти стрічку зі своїм прізвищем як символ завершення перебування у жахливому полоні країни нелюдів.

Пройде, мабуть, тривалий час, аніж Сергій Васильович Шикун погодиться детальніше розповісти про місяці поневірянь у лівій ворога. Можливо, його розповідь зі свідченнями тих

важких і нелюдських знущань допоможе нам збагнути, звідкіля така небачена жорстокість до українського народу, до пересічного українця з'явилася і постала у країні, яку українці тривалий час вважали дружньою, а хтось навіть і братерською. Сьогодні ми переконуємося, що рашизм, як нацизм ХХІ століття, має звиряче обличчя. І росія для нас, українців, – дещо більше, аніж ворог! Печально, сумно, але це так!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 68,00 грн,
на 3 місяці - 164,00 грн,
на 6 місяців - 308,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

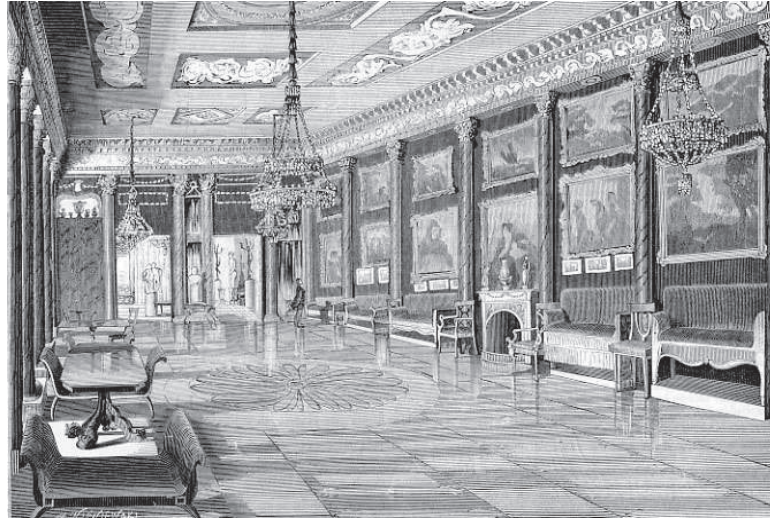
Збори громадян: маємо імпульс для прискорення

Віктор Першко

Збори громадськості, які відбулися 28 березня 2026 року у приміщенні Романівського будинку культури, стали ще однією подією, яка привернула увагу громадськості Романівщини до теми історичного минулого і ще більш конкретно – до тематики історичної спадщини Романова.

Одразу ж зауважимо, що масовості, згуртованості, такого собі імпульсивного пориву громада Романова не виявила. Годі вже казати про жителів всієї Романівської селищної ради, які не без подиву дізналися про те, що у Романові є люди, які начебто хочуть відновити маєток графа Ілінського. Насправді про відновлення споруди палацу не йшлося, про що ініціатори зборів тепер активно підкреслюють. Однак першим за порядковістю рішенням тих зборів, на яких були присутніми півтора десятка романівчан, стала підтримка ініціативи з відновлення історико-архітектурного та ландшафтного комплексу маєтку Ілінських. Якщо простіше, то автори такої пропозиції мали на увазі впорядкування як туристичного об'єкту території острова Виспи. Території, де за всіма відомостями стояв палац Ілінських-Стецьких, а також і насамперед території парку, який свого часу становив із палацом єдиний ансамбль.

Ще однією ініціативою, яку ухвалили збори у Романівському будинку культури, стала пропозиція ініціювати передачу парку та пов'язаних земельних ділянок у власність територіальної громади. Звісно ж, все це має бути зробленим у встановленому законом порядку. Протокол зборів

територіальної громади щодо питань збереження, відновлення та правового захисту історико-культурного комплексу маєтку Ілінських було направлено на адресу місцевої влади із пропозицією внести на розгляд найближчого пленарного засідання сесії Романівської селищної ради.

Водночас збори створили ініціативну групу, яку одразу ж уповноважили виступити на пленарному засіданні сесії селищної ради із доповіддю у формі громадської ініціативи та представити обґрунтування необхідності збереження зазначеного історико-культурного комплексу. Ще одне рішення зборів стосується пропозиції звернутися до департаменту культури Житомирської ОВА із клопотанням про внесення історико-архітектурного комплексу маєтку Ілінських до переліку щойно виявлених об'єктів культурної спадщини.

Ось такий підсумок зборів, які зібрали дуже невеличку децимію спільноти Романівської територіальної громади, але ухвалили дуже важливі рішення, потенційно спроможні позитивно вплинути на краєзнавчу, історико-культурну спадщину Романівщини і так само стимулювати розвиток туристичної галузі у Романівській селищній раді. Після проведених зборів у

низці соціальних мереж спалахували такі собі мікроінформаційні кампанії, які ознак дискусії чи хоча б обміну концептуальними думками із означеної теми не набули. Однозначно на рівень відверто слабкого суспільного резонансу, який все ж таки можна було зафіксувати, вплинула війна, оскільки події з фронту, трагічні звістки про загибель земляків, часті повідомлення та сигнали повітряної тривоги звучать набагато гучніше. Ще один фактор слабкості уваги до самого факту проведення зборів громадян – низька соціальна активність романівчан, що проявилось у малочисельності загальних зборів громадськості, куди прибуло лише 14 жителів Романова.

Втім, збори відбулися, звернення із ухвалами на ім'я в. о. Романівського селищного голови надійшло, і відтепер на найближчій сесії Романівської селищної ради (наміченої на 24 квітня) мають відбутися певні дії. Йдеться про обговорення питання у сесійному залі, про певні пропозиції, доручення, рішення, які ухвалить сесія і які стануть стартовим пунктом у питанні збереження історико-культурної спадщини. Сесія – визначальна подія у процесі висловлених пропозицій, ухвалені зборами громадян рішень, думок, висловлених у виступі

представника ініціативної групи, а також у виступах депутатів Романівської селищної ради. Саме рішення сесії мають визначальне значення на черговість вчинення тих чи інших дій від імені місцевої влади. Саме сесія має визначити конструктивізм і максимально позитивне значення дій та процедур з питань відновлення історико-архітектурного та ландшафтного комплексу маєтку Ілінських.

Ще одне зауваження з приводу події, яка сталася 28 березня. Щонайперше слід зауважити, що діалог, започаткований між владою і громадою, який має бути продовжений на сесії Романівської селищної ради, бажано й надалі продовжувати і розвивати. Однак діалог повинен легітимізувати і стимулювати не лише так звану активність, але й громадянську відповідальність, яка часто ховається, а насправді губиться у товщі так званих дискусій-перепалок у соціальних мережах. Спілкування нікнеймів із закритими профілями, пости і коменти оракулів і авторитетів у питаннях історичного краєзнавства – це ознака сучасного інформаційного суспільства. Проте цього аж зовсім недостатньо для утвердження цивілізованих стандартів у ставленні до культурної спадщини. З цього приводу хотілося б нагадати про

наукову конференцію «Ілінські читання: історико-педагогічні краєзнавчі студії», яка намічена для проведення у Романові 29 травня. Сам факт такої конференції, яка проводиться за найактивнішої участі та підтримки Романівської селищної ради, стане вагомим аргументом того, що питання про вивчення і збереження історико-культурної спадщини у діяльності Романівської селищної ради активно впроваджуються на практиці, а проведення традиційно щорічного фестивалю «ЕтноВир на Виспі» є потужним засобом пропаганди та піару такого процесу у масштабах усієї держави. Зрештою, роботи із вивчення та популяризації водночас із розвитком і вдосконаленням комплексу історико-культурної спадщини громади вистачить на всіх. Добре, що певні імпульси, події, зібрання громадян певним чином прискорюють процес, не дають йому затухати чи сповільнювати свою ходу. Зрештою – також створюють необхідні для громади сподівання, оптимізм, орієнтацію на самобутність. Розмови, виступи, пропозиції та напрацювання у цьому напрямі дуже важливі, але не забуваймо про головне – про працю, конкретні кроки, про відповідальність і, звісно ж, про мораль.

Порушників покарали штрафом. А як щодо сміття?

Віктор Першко

Про чергове рішення адміністративної комісії, яка працює у виконкомі Романівської селищної ради, у Романові вже добре знають.

Інформація про те, що обидва порушники правил із благоустрою 7 квітня 2026 року під час засідання вищезгаданої адміністративної комісії отримали штрафні санкції величиною у 380 і 1360 гривень, розлетілася доволі швидко. Ба більше, про рішення комісії щодо штрафів розповідають місцеві медіа. Чогось нового у підходах та реагуванні на порушення жителів селища члени адміністративної комісії не проявили, однак зауваження та висновки щодо ставлення романівчан до порядку і чистоти варто висловити. Тим паче, що святково-великодня пора вже майже позаду і варто серйозно братися за вирішення здалося б зовсім нескладних

питань. Ну що там за проблема, оте сміття на території садиби конкретного жителя селища? Адже це ж не питання, де взяти 70 чи 120 тисяч гривень для того, аби підсобити воїнам-землякам певного підрозділу ЗСУ. Це – значно простіше. Згребти, зібрати, підмести, відсортувати органіку від пластмаси, скла, кераміки, металу і т. п. Те, що не компостується, не гние і т. п., варто здати і скласти у сміттєвий бак, які у Романові встановлені на території більшості вулиць селища. Ну а все інше можна використати із користю для земельної ділянки, саду тощо. Все і майже всім відомо.

Проте у реальному житті виходить інакше. Людина (причому – жінка) вдається до брудної лайки на адресу посадовця, який нагадав, розповів і закликав, як правильно поводитись із сміттям. Це не лише порушення, а вияв печерної поведінки, збоченої моралі по типу «а мені – по барабану» і зневаги до людей, які дотримуються правил із благоустрою чи тих же вимог стосовно поведінки із сміттям. Інший випадок, який потягнув на штраф величиною 1 360 грн, стосувався куди потужнішого порушення із вивозом сміття за межі свого обійстя. Те, що забруднюється територія громади, для деякого й донині така собі побутова дрібниця, яка давно практикується нашими предками. Посилання і відмовка про те, що завжди чи здавна так було, сьогодні не працює. Хоча б тому, що не завжди і не здавна. Тим паче, що пластикового посуду, порожніх пет-пляшок раніше у жодній із країн світу просто не було. Тому і вплив сміттєвих відходів на довкілля був не таким згубним і небезпечним. **Сьогодні все інакше, і вихід у нас один: сортувати, пакувати у мішки і здавати комунальникам.**

Зрозуміло, це невеликі, але ж гроші, з якими люди не люблять прощатися задля якогось там сміття. Однак іншого виходу немає і вочевидь – не буде.

Тепер ще про одну очевидність. Інспектор із благоустрою, який працює у Романівській селищній раді, охоплює своєю увагою і відповідним впливом жителів більшості сіл Романівської громади. Але ж зрозуміло, що часто він не має змоги побувати у кожному селі Романівської селищної ради. Потрібна підтримка з боку громадськості і все тієї ж влади. Громадськість – це школа, церковні громади, громадські активісти і навіть волонтери. Від влади інспектор із благоустрою має союзників у особі голів старостинських округів та діловодів, які працюють у селах. Вони найчастіше, найактивніше і найтісніше спілкуються із людьми і мають можливість зайвий раз нагадати про шанобливе ставлення до чистоти на території подвір'я, садиби, обійстя. До них особливе прохання і нагадування, що чистота і порядок – то також запорука нашої перемоги. Ну а штрафи, звісно ж, будуть, хоча б дуже хотілося, аби жити без них.

Молодіжна рада вже є! На часі – створення молодіжної програми

Віктор Першко

Фініш березня 2026-го року ознаменований у Житомирській області прийняттям розпорядження № 569 керівника обласної військової адміністрації, згідно з яким затверджено обласну соціальну цільову програму «Молодь Житомирщини» на 2026–2029 роки.

У документі зазначено, що основною метою програми є формування у молоді відчуття належності до українського суспільства, посилення громадянської самоідентифікації, розвиток життєстійкості та створення умов для особистісної і професійної самореалізації. Молодь розглядається як ключова складова людського капіталу області, від якої залежить майбутнє регіону.

Аби не копіювати бюрократичних словесних конструкцій, за якими чиновники зазвичай ховають справжній (людський) зміст прийнятого документа, зазначимо, що подібні програми у лютому-березні 2026 року ухвалені у більшості областей України. Чим викликаний цей процес і наскільки дієвим може стати комплекс заходів із підтримки молоді, розвитку молодіжної ініціативи, компетентності, професіоналізму?

Насамперед варто зауважити, що в Україні нарешті спромогли визнати низку ключових викликів у сфері молодіжного життя. Передусім це **чисельність молоді в країні**. Якщо станом на 1 січня 2022 року в Україні було 9 млн 969 тис. молодих людей (14–35 років), то вже на старті 2024 року така чисельність сягнула лише 7 млн 654 тисячі осіб. «Мінус» очевидний, і головне, що він зменшується із галопуючими темпами. Якщо порахувати кількість молоді у Житомирській області (а тим паче у Романівській громаді), то відсотки та показники зменшення молоді будуть також очевидними і вражаючими. Другий фактор, який має неабияк тривожити суспільство, – **зниження ролі молоді у житті суспільства**. Ну і нарешті цілком очевидний фактор, про який знає в Україні більшість людей, – **це зростання у середовищі молоді міграційних настроїв**.

Ще одна проблема, яку зазвичай влада визнає, але на яку особливо не зважає. Йдеться про те, що сучасна молодь відчуває **крайню недовіру до органів державної влади і так само – до органів місцевого самоврядування**. Соціологічні обстеження, моніторингові опитування у Житомирі, Бердичеві, Овручі, Андрушівці за свідчують цікаву особливість:

місцева молодь у масі своїй (до 75–80%) вважає, що місцева влада не цікавиться питаннями молодіжного життя, а саме молодіжне життя у тому вигляді, яким його сприймає молодь, існує як самостійний сегмент життя суспільства. Тобто від влади не залежить, і влада на нього не впливає. Це не лише хибний погляд, але й небезпечна тенденція, яка якраз і засвідчує повну відірваність молодіжного середовища від участі у житті місцевої громади. Однією із причин такої ситуації є відсутність належної інфраструктури для неформальної освіти та культурного розвитку молоді. У пояснювальній записці до програми, ухвалені Житомирською ОВА, сказано, що станом на 1.02.2026 року у Житомирській області утворено 40 молодіжних консультативно-дорадчих органів (так званих молодіжних рад). Там же сказано, що 30 із них реально працюють (ведуть активну діяльність). Під активною діяльністю розуміють більш-менш періодичні засідання молодіжної ради, а також певні заходи, які молодіжна рада періодично проводить.

Наскільки варіативною є тематика напрямів роботи молодіжних рад, питання не стоїть, однак певним показником нама-

гання місцевої влади поліпшити, а можливо – тільки започаткувати систему заходів з молодіжної політики є кількість із 368-ми працівників, які пройшли курс навчання за спеціальною тренінговою програмою «Молодіжний працівник». Якщо спробувати поділити таку кількість фахівців на чисельність РЕАЛЬНО працюючих молодіжних рад, то цифра має аж занадто оптимістичний вигляд (по 12 працівників у кожній із молодіжних рад), а насправді є звичайним статистичним і дуже формалізованим показником, який не пов'язаний з реальним життям. З іншого боку, виникає питання стосовно відсутності навіть формально створених у лоні трьох десятків територіальних громад Житомирщини молодіжних рад. А вже громад у Житомирській області аж 66, а молодіжних рад – лише 30!

Які важливі чинники, складові частини молодіжної політики нині викликають найбільше нарікань у молодіжному середовищі, або ж які найважливіші завдання у площині молодіжної політики мають бути пріоритетними?

Вже у молодших класах сучасної української школи у дітей з'являється, а потім і посилюється високий рівень залежності від гаджетів, на основі чого вириває нова шкідлива залежність – ігromанія. Заходи із врівноваження такої залежності можна вирішувати як на рівні центральної виконавчої влади, так і на рівні місцевих громад. Однак робити вигляд, ніби ця проблема має суто екзотичне походження і громади не стосується, не варто. Ще одна проблема, яка має безпосередньо пов'язана з молодіжним середовищем у всіх без винятків громадах України, стосується низького рівня ознайомлення молоді із інструментами для висловлювання власних поглядів, оцінок та ідей. Вкупі із слабкістю навичок критичного мислення молоді вже на рівні шкільного та студентського життя опиняється у своєрідному суспільному офсайді – ізоляції і як порятунок обирає шлях еміграції, де життя «краще і заможніше». Дарма, що рівень інтегрованості української молоді у європейське молодіжне середовище залишається суто символічним (а насправді – низьким). Тим паче молодь сільської місцевості має у цьому питанні куди гірші показники і загалом починається навіть на рівні ур-

баністичної України меншовартісно і навіть упосліджено.

Зрештою, тепер про загальні завдання, що можуть бути першочерговими у плані виконання заходів молодіжної програми, яка вочевидь (вслід за обласною) має бути розроблена і напрацьована у кожній із громад Житомирщини. Житомирська ОВА вже за тиждень-другий однозначно надішле до керівників громад рекомендації щодо необхідності створення власних молодіжних програм. Які завдання варто в них передбачити як першочергові і найбільш реалістичні для виконання?

Найпершим чиним – це підтримка молоді, яка досягла очевидних успіхів у певних видах творчо-мистецької, навчальної чи спортивної діяльності. У Романові, наприклад, подібна програма є і діє вже котрий рік. Ще один напрям діяльності молодіжних рад – налагодження системи неформальної освіти у молодіжному середовищі. Окремим вектором у цьому сенсі є формування підприємницької культури серед молоді. Надважливе завдання у такому контексті – фінансова грамотність чи навіть фінансовий всеобуч значної частини молоді учнівського та студентського віку (14–24 роки). Якраз тут, у ході заходів неформальної освіти, формуються і розвиваються задатки лідерів, а також створюються важливі передумови для започаткування власної справи для малих і середніх бізнесових проєктів.

Важливо зауважити, що програма «Молодь Житомирщини» вже у 2026-му році підкріплена певним фінансовим ресурсом. Зокрема вже у поточному році на реалізацію заходів вищезгаданої програми у Житомирській області передбачено 4 млн 604 тис. грн. У 2027-му – 5 млн 23 тис. грн; у 2028-му – 7 млн 832 тис. грн.

Детальний розпис напрямів витрат програми «Молодь Житомирщини» варто з'ясувати із перспективою співпраці подібних молодіжних програм, створених у громадах нашої області із програмою «Молодь Житомирщини». Безумовно, кожна із громад, формуючи заходи молодіжної програми, змушена буде передбачити для потреб її реалізації хоча б невеликі або ж і суто символічні кошти. Однак молодь громади повинна розуміти і відчувати окремішність своїх, суто специфічних, інтересів, які на перших порах варто навчитися чітко формулювати і ще чіткіше усвідомлювати. З цього власне все й розпочинається.

Ресурси цифрових програм знаходять борги і вказують на резерви

Наталка Рисіч

Трохи більше місяця минуло з того часу, як у нашій газеті (№ 7 від 18 березня 2026 р.) вийшла публікація «Про борги перед громадою нагадує банк».

Ми розповідали про наміри із налагодження співпраці між Романівською селищною радою та можливостями з проектного менеджменту програми YouControl. Зокрема йшлося про те, що можливості цієї програми дозволяють сформувати і отримувати у режимі реального часу інформацію стосовно суб'єктів господарювання, які розташовані та працюють на території громади. Важливість такої інформації, яка дозволяє розуміти, бачити, а згодом і впливати на повноту і дисципліну сплати місцевих податків та зборів, полягає у тому, що робота (вплив) на боржника відбувається у програмово-автоматичному режимі без участі суб'єктивного фактору (чиновника, виконавця). Тобто процес нагадування про борг відбувається на основі публічних реєстрів, а потім програмне забезпечення сервісу «Боржники громади» в автоматичному режимі надсилає інформацію-нагадування про існуючий борг безпосередньо до суб'єкта господарювання (підприємця, фірми, установи, організації і т. п.) Згідно із запровадженням сервісом «Боржники громади» Приватбанк і Монобанк направлятимуть персонально

кожному зі своїх клієнтів інформацію-нагадування про наявність боргу.

Так от, станом на початок квітня 2026-го року, завдяки впровадженню маршрутизації боргів у банківські додатки Приват 24 та Монобанк Романівська селищна рада отримала конкретний фінансовий результат без залучення додаткових працівників чи завантаження працівників фінансового відділу додатковими функціями. Підсумки розпочатої зовсім нещодавно роботи із ресурсом «Економіка громади» від YouControl вочевидь позитивні і вимірюються 44 000 гривень, які суб'єкти господарювання (економічної діяльності) сплатили після нагадування через додатки Приват 24 та Монобанк. Підкреслимо – всього лише за місяць!

Чому подібна новація вигідна для громади? Щонайперше тому, що зменшується можливість суб'єктивного фактору, коли чиновник визначає, кому і як швидко або ж і скільки разів варто нагадати про існуючий борг. Натомість програмне забезпечення безпомилково і самостійно, без жодного стороннього втручання ідентифікує борг підприємця (суб'єкта господарювання) із земельного податку, майна чи єдиного податку. Ну а підприємець, фізична особа, фірма, підприємство і т. п. отримує пуш-повідомлення «У вас – новий податок» і має можливість сплатити боргове зобов'язання в один клік. Це мінімізує появу можливих помилок у реквізитах платіжних документів, а головне – береже час клієнта, людини.

Така або подібна система контролю не лише дозволяє суттєво зменшити кількість заборгованих грошей, які відтепер вчасно (або без особливих затримок) надходять до бюджету громади. Водночас працівники фінансового відділу вчасно і повніше бачать реальну структуру податкових надходжень у розрізі категорій платників (фізичні особи, ФОПи, підприємства, фірми, компанії), що позитивним чином впливає на економічні та бюджетні прогнозування й очікування. Лише місяць від старту запровадження нового програмного забезпечення переконливо доводить ефективність його застосування, а для роботи із мікроборгами населення громади цифрові новачки демонструють просто феноменальні результати.

Якщо вдається до найкоротшого висновку, то слід зауважити, що впровадження нових цифрових застосунків і вже працюючих та апробованих програм у роботі фінансово-економічного управління є вимогою часу і дуже близькою перспективою.

Мине не більше року-півтора, і повна цифровізація фінансово-економічних, земельних аспектів у діяльності апарату виконавчих комітетів громад стане обов'язковим атрибутом і категоричною вимогою часу. Ну а очевидна ефективність роботи програмно-цифрового ресурсу вже неодноразово і переконливо доводилась у практиці щоденного життя. Так що – готуймося, впроваджуємо і вдосконалюємося!

«Паливний кешбек» і ціни на бензин: чого чекати споживачам на тлі енергетичної кризи

Паливний кешбек можуть скасувати вже за два тижні, тоді як ціни на бензин лише почали знижуватися.

Водночас експерти попереджають про тривалу енергетичну кризу у світі, яка неминуче вдарить і по гаманцях українців. Що буде з цінами на АЗС і до чого готуватися найближчим часом – з'ясував Центр громадського моніторингу та контролю.

Кешбек на пальне

Підтримувати вразливі категорії споживачів та не створювати дефіциту на ринку – з такою метою держава обрала адресну підтримку для українців під час різкого підвищення цін на пальне. Витрати компенсують частково, у межах 1000 гривень. Щодня за програмою українцям нараховують близько 20 мільйонів гривень. Так званий паливний кешбек має діяти до 1 травня.

У Міністерстві економіки прокоментували «РБК-Україна», що рішення про продовження виплат залежатиме від ситуації на світовому ринку нафти та економічної доцільності. Нині, наголошують чиновники, ситуація з пальним в Україні стабільна, а дефіциту немає.

Прогнози для нашої держави

Про зниження цін на пальне на світових ринках, яке має впли-

нути і на ситуацію на наших заправках, заявили в українському уряді. Вгамовувати ціни першою почала державна мережа АЗК «Укрнафта». У Кабінеті Міністрів сподіваються, що інші оператори ринку також підуть цим шляхом.

Менш оптимістичною ситуацію бачать експерти. Зокрема директор «Консалтингової групи А-95» Сергій Куянов відзначив, що після кількох днів стабілізації на ринку нафтопродуктів котирування знову демонструють стрімке зростання. А от фінансовий аналітик Олексій Куш вважає, що впасти ціни на бензин мо-

жуть лише наприкінці літа. Та й то – за певних умов. Йдеться, зокрема, про зниження світових цін на нафту хоча б до 80 доларів за барель, стабільну економічну ситуацію у нашій державі та зміцнення гривні.

Підготовка України

Головним ризиком для вітчизняного паливного ринку президент України раніше назвав дефіцит дизельного пального. Втім, за словами глави держави, Україна має домовленості щодо постачання палива, і зараз до країни імпортується необхідні обсяги. «Ми всі сьогодні в

такій ситуації через блокування Ормузької протоки. Зараз вона відкривається, але незрозуміло, в яких обсягах буде постачання. Домовляємось наперед з деякими постачальниками, адже в нас посівна, в нас ЗСУ, люди. Головна проблема нині – це дизель», – заявив Володимир Зеленський.

Нині Україна працює з низкою країн над створенням резервів пального у разі світового дефіциту. А от наявні запаси розподілятимуть за пріоритетністю. І ключовим напрямом залишається забезпечення потреб Збройних сил України.

Енергетична криза у світі

Найбільша у світовій історії енергетична криза тільки починається, зазначають журналісти «BBC». Наслідки конфлікту в Ірані існують довго після завершення самої війни. Голова Міжнародного енергетичного агентства прогнозує, що цього місяця дефіцит пального зросте ще більше. Адже наслідки блокування Іраном Ормузької протоки – маршруту, яким проходить близько п'ятої частини світової нафти – відчуватимуться саме зараз, коли останні танкери з Перської затоки дійшли до покупців. На відновлення поставок в ідеальних умовах піде місяць-півтора. За гіршими прогнозами, наслідки перебоїв у поставках будуть відчутними до кінця року.

Також журналісти зауважують, що дешевих нафти та газу найближчим часом годі чекати, бо від іранських атак постраждали виробничі потужності у деяких країнах Перської затоки. І гроші, на які планували розвивати видобуток, тепер доведеться витратити на відновлення. У майбутньому ж країнам світу доведеться ще й повертати борг – поповнювати витрачені на пом'якшення нинішньої кризи стратегічні запаси. Західні країни-споживачі продали з них 400 мільйонів барелів нафти, і це дозволило стримати ціни. Втім, це пальне доведеться повернути – купувати його вже за новими цінами.

Футбольний великдень Романову не усміхнувся

Віктор Єрофеев

Гра дванадцятого туру чемпіонату України серед аматорів, де зустрічалися сусіди по турнірній таблиці, обіцяла бути суперцікавою.

Особливих сподівань на голи у знавців і фахівців з футболу не було, але ніхто із опитаних вболівальників зі стажем, футбольних тренерів не зміг напередодні матчу у Романові аргументовано пояснити той голевий мінімум, до якого зводилась більшість прогнозів. Що відчувалося чіткіше і конкретніше, так це відчуття і, імовірно, сподівання, що мінімальну перевагу над суперником зможуть здобути все ж таки господарі стадіону.

На жаль, все сталося трохи інакше. Так, господарі стадіону, FC «VIVAD», ледь не з перших хвилин намагалися отримати територіальну перевагу над гостями із Волинської області. На перших порах невелика, але все ж таки відчутна перевага у господарів таки була. Але десь посередині першого тайму гра перетворилася у затяжне протистояння із обоюдно атаками, які розбивалися максимум на вході до карного майданчика. Господарі мали наполегливіший вигляд, але оборона гостей була зібрана і

жодних помилок, які допомогли б «VIVADу» досягти успіху, не допускала.

Здавалося, що нічого загрозливого (найпершим чином для господарів стадіону) у грі тростянецької команди немає. Але так було до 33-ї хвилини. Контратака гостей, яка виявилася затяжною, завершилася ударом гравця ФК «Тростянець» з місця кутового майданчика. Удар був сильний, але гравців біля воріт господарів було так багато, що м'ячу, здавалося, до воріт не долетіти. Так воно

й сталося: м'яч за чотири-пять метрів наче й зупинився. Однак першим біля нього опинився гравець ФК «Тростянець», який тут же влучив у ворота господарів. Рахунок став 0:1, і у футболістів FC «VIVAD» вибору не залишалося. Потрібно було атакувати і забивати. До кінця першої половини гри цього не сталося, і команди пішли на перерву за мінімальної переваги гостей.

У другому таймі романівські футболісти пришвидшили темп гри, і, здавалося, це, зрештою,

дасть змогу вразити ворота гостей. Двічі точно футболісти FC «VIVAD» мали реальні нагоди забити гол, але м'яч вперто не йшов у ворота суперника. Везіння і удача однозначно були на боці команди із Волині. Слід зауважити, що гості дуже вдало й грамотно оборонялися і за найменшої нагоди йшли у контратаки. Ситуація мала такий вигляд, що господарі часто ризикували, йдучи вперед великими силами, а це сприяло ситуаціям, коли двоє або й троє гравців суперника виходили на двох, а то й на одного захисника романівського клубу. На щастя, гості більше не забивали, але й господарі так і не спромоглися хоча б зрівняти рахунок. Отже, поразка 0:1 допомогла тростянецькій команді відірватися від показників FC «VIVAD» на три очки, а романівчани продовжують посідати вже традиційне для себе сьоме місце. Після перемоги у Костополі 5 квітня вболівальники «VIVAD» дуже сподівались на подарунок від свого клубу на Великдень. Проте спортивна доля вирішила все по-іншому.

Якщо пробувати прогнозувати певну перспективу, то питання про заповітне четверте місце, яке дозволяє команді грати у пульті за чемпіонське звання, для FC «VIVAD» віддалилося до суто ілюзорної можливості, коли романівчани всі матчі, які залишилися (а це шість ігор), принаймні не програватимуть. Проте навіть теоретичні десять очок у шести іграх навряд чи допоможуть нашій команді дістатися чільної четвірки. Хоча нагорі

турнірної таблиці йде напрочуд запекла боротьба, і чемпіонат України серед аматорів має не менш цікавий сценарій боротьби, аніж ситуація в УПЛ. До того ж можна зауважити, що інтерес до гри FC «VIVAD» виявляє чи не вся Житомирщина. Тисячі вболівальників із усіх куточків Житомирської області на вихідні слідкують у ютуб-просторі тепер за матчами романівського клубу дуже уважно.

Власне чемпіон Житомирщини доволі гідно і достойно грає у чемпіонаті, демонструючи досить стабільну гру. Хоча не завжди наш колектив досягає бажаного результату, але команда має свій почерк, навіть свій самобутній стиль. Звісно ж, то й же ФК «Тростянець» станом на сьогодні презентує увесь волинський футбол на всеукраїнському рівні. Тому й перелік гравців, які надходять у розпорядження відомого в Україні футболіста і тепер вже тренера волинян Василя Скачка, куди більший, аніж резерви у романівчан. Але «VIVAD» голови не опускає. Звісно, поразка на своєму полі переживається дуже важко, але треба грати далі. І намагатися робити це краще, вдаліше і результативніше.

Наступний тур наші земляки проводять у Заліщиках на Тернопільщині, де зустрічатимуться із фаворитом чемпіонату – місцевим «Дністром». Однозначно це буде дуже складна гра. Але ж наш житомирський чемпіон неодноразово доводив, що вміє, що може і здатен на приємний сюрприз. Тож сподіваємось і чекаємо.

Серед наймолодших у футбольному фіналі – Старочуднівський ліцей

Наталка Рисіч

У квітні 2026-го року старті Всеукраїнських змагань «Пліч-о-пліч. Всеукраїнські шкільні ліги» вийшли на етап районного (зонального) етапу.

Юні футболісти змагалися у трьох вікових групах, і зональні турніри з футболу, де змагалися спортсмени Романівської громади, проходили у Чуднові. Якраз найменші футболісти (учні 4-5 класів) 2015-го року народження змагалися першими, і найкращий результат 7 квітня продемонстрували хлопчики зі Старочуднівського ліцею. Вихованці вчителя Петра Гоя провели усі ігри турніру напрочуд зібрано, нікому не поступаючи у жодному із поєдинків. Юні футболісти із Старочуднівської Гути тепер захищатимуть честь своєї громади у фіналі районного етапу змагань «Пліч-о-пліч», які відбудуться 20 і 21 квітня 2026-го року.

Поки що наші хлопчики та їхній тренер не знають своїх суперників, але так склалося, що футболісти із Старочуднівського ліцею мають славу та

характер непоступливого суперника. Команди, які підготували для змагань (і зокрема з футболу) вчитель фізичного виховання Старочуднівського ліцею мають славу та

П. Гой, вже десятиліттями мають славу міцних горішків, оскільки ні в чому не поступаються юним футболістам навіть міських навчальних закладів, де дітворі

має змогу відвідувати заняття спортивних секцій або ж навіть вчиться у перших класах ДЮСШ. Футболісти зі Старочуднівської Гути не відвідують спортивних секцій, вони навіть зібратися для тренувань перед змаганнями не мають гарної можливості. Адже дітворі добирається до Старочуднівської Гути аж із дев'яти сіл, тому увесь наголос на тренування та створення спортивних команд вчитель робить на уроці. Однак у Чуднові така команда четверто-п'ятикласників здобула абсолютну перевагу над усіма своїми суперниками.

У жодній із двох інших вікових груп (5-9 кл.) і (9-10 кл.), де змагалися юні футболісти в турнірі «Пліч-о-пліч», представником Романівської громади помітного успіху досягти не вдалося. Середні класи (5-9) визначили чемпіона також у Чуднові, і тут господарі не дали шансів нікому із гостей. Команда романівчан, сформована із ліцейців 5-9-х класів Романівського ліцею № 1, була четвертою, а серед найстарших футболістів (9-10 кл.) кращими на зональному (районному) етапі були ліцейці із Вільшанської сільської громади.

Хвороба Шагаса: факти, які варто знати

Хвороба Шагаса, також відома як американський трипаносомоз – паразитарна інфекція, збудником якої є найпростіші *Trypanosoma cruzi*.

У світі інфіковано понад 7 мільйонів людей, і щороку від інфекції помирає понад 10 000 хворих. Поширеність хвороби Шагаса в усьому світі зростає, проте головні осередки інфекції перебувають у ендемічних районах Латинської Америки, у яких основним чинником поширення інфекції є комахи-переносники. Випадки захворювання спостерігаються у 44 країнах (включаючи Канаду, Сполучені Штати Америки, багато європейських країн та деяких країн Західної частини Тихого океану, Африки та Східного Середземномор'я).

Паразити передаються головним чином через інфіковані продукти життєдіяльності кровососних триатомових клопів. Типовими місцями проживання цих комах служать тріщини у стінах чи покрівлі житлових будинків та таких побутових будівель, як курники, загони для худоби та складські приміщення. Вдень комахи ховаються, активні вночі та харчуються кров'ю тварин та людини. Як правило, для укусів клопи вибирають відкриті ділянки шкіри, наприклад обличчя, і випорожнюються поряд із місцем укусу. Паразити проникають в організм людини з випорожненнями клопів внаслідок машинального розчісування місця укусу або через інші пошкодження шкірного покриву, а також через очі чи рот. Паразит також здатний інфікувати

14 КВІТНЯ - ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ З ХВОРОБОЮ ШАГАСА

тварин; одним із найпоширеніших диких резервуарів інфекції вважається звичайний опосум.

Зараження також може відбуватися:

- при вживанні харчових продуктів або напоїв, забруднених випорожненнями триатомових клопів або сумчастих ссавців, – цей шлях зараження найчастіше викликає спалахи хвороби;
- при вагітності чи під час пологів;
- при переливанні крові чи препаратів крові;
- при трансплантації деяких

органів (наприклад серця чи нирок);
- внаслідок порушення біологічної безпеки у лабораторіях.

У хвороби Шагаса дві стадії. Перша гостра фаза триває близько двох місяців після зараження. Хоча в кровоносній системі може циркулювати велика кількість паразитів, симптоми захворювання в більшості випадків відсутні або носять стертий і неспецифічний характер (підвищення температури тіла, біль голови, збільшення лімфатичних вузлів, блідість, м'язовий біль, задишка, набря-

ки та біль у ділянці живота або грудей). Набагато рідше після укусу триатомовими клопами виявляються такі характерні початкові ознаки захворювання, як ураження шкіри.

У хронічній стадії хвороби паразити концентруються, головним чином, у тканинах серця або м'язах травного тракту. Протягом 10-30 років з моменту зараження третина хворих починає страждати на порушення серцевої діяльності, а приблизно кожен десятий – шлунково-кишковими, неврологічними або поєднаними розладами.

Хвороба Шагаса піддається лікуванню за умови раннього призначення протипаразитарної терапії у гострій фазі хвороби.

Повна ліквідація цього захворювання неможлива через велику чисельність паразитів та інфікованих ними диких тварин у країнах Америки. Натомість завданнями громадської охорони здоров'я є припинення передачі паразита людині, своєчасне надання медичної допомоги інфікованим та довічний медичний нагляд за пацієнтами.

Вакцини проти хвороби Шагаса немає. Найбільш ефективним методом профілактики хвороби є боротьба з переносниками, що дозволяє зменшити контакти між людьми та комахами-переносниками.

Залежно від географічного району ВООЗ рекомендує такі підходи до профілактики та контролю інфекції:

- забезпечення своєчасного доступу до послуг діагностики, лікування та спостереження;
- скринінг новонароджених та старших дітей, народжених від інфікованих матерів;
- скринінг донорів крові;
- розпилення інсектицидів залишкової дії у житлових приміщеннях та на прибудинковій території;
- модернізація житла та покращення санітарно-гігієнічних умов для попередження зараження житлових приміщень паразитами;
- використання індивідуальних засобів профілактики, наприклад сіток, і дотримання правил гігієни при приготуванні, транспортуванні, зберіганні та споживанні їжі.
- поширення інформації та санітарна освіта населення та медичних працівників.

Джерело: Житомирський ОЦКПХ МОЗ України

Всесвітній день боротьби з гемофілією

Цей день присвячений підвищенню обізнаності про гемофілію та інші розлади згортання крові, підтримці окремих осіб і сімей, які постраждали від цих захворювань.

Гемофілія – невиліковне генетичне захворювання, пов'язане з порушенням коагуляції (згортання) крові. Найчастіше гемофілія розвивається внаслідок мутації одного з генів, зазвичай розташованих на Х-хромосомі.

Симптоми гемофілії (кровотечі з пупкової ранки, крововиливи під шкіру) можуть проявлятися з моменту народження дитини. З віком локалізація кровотеч змінюється. Якщо на першому році життя у дітей спостерігаються кровотечі із слизових оболонок носа та ротової порожнини внаслідок прорізування молочних зубів, прикусу язика, поранення щік, то у віці, коли дитина починає ходити, спостерігаються крововиливи в суглоби і м'які тканини.

Кровотеча у хворих на гемофілію не швидша, ніж у звичайних людей, але триває довше. Отже, навіть незначне поранення може призвести до втрати великого об'єму крові.

Та серйознішою проблемою є внутрішні кровотечі, особливо в суглобах колін, кісточок і ліктів. Внутрішні кровотечі можуть

пошкоджувати будь-які органи і тканини й загрожувати життю людини, адже зростає ризик загибелі від крововиливу в мозок та інші життєво важливі органи.

Гемофілія – вроджена хвороба. Нею не можна заразитися, як-от застудою.

Зазвичай на гемофілію страждають чоловіки, жінки ж виступають як но-

сії дефектного гена, котрі не хворіють самі, але можуть передавати мутацію нащадкам.

Приблизно 400 000 людей у всьому світі живуть із гемофілією, і лише 25% отримують адекватне лікування.

Вилікувати гемофілію неможливо, проте з нею можна повноцінно жити.

Поради для людей, які хворіють на гемофілію:

- Щорічно проходите комплексне обстеження.
- Зробіть профілактичні щеплення, зокрема від гепатиту А і В.
- Зупиняйте кровотечі якомога швидше і правильно.
- Будьте фізично активними й підтримуйте здорову вагу, щоби захистити суглоби.
- Регулярно тестуйтеся на наявність інфекцій, що передаються через кров.

Пам'ятайте: гемофілія – це не вирок. Своєчасна діагностика, сучасне лікування та поінформованість суспільства допомагають людям із цим захворюванням жити активним та повноцінним життям.

Джерело: Житомирський ЦКПХ МОЗ України

Гороскоп на тиждень 15 квітня - 21 квітня

ОВЕН
Основна увага буде зосереджена на фінансових питаннях: розподілі ресурсів, зобов'язаннях або поверненні боргів.

ТЕЛЕЦЬ
Керівники та підприємиці можуть розраховувати на підтримку команди, а наймані співробітники – на допомогу колег.

БЛИЗНЮКИ
Фінансова тема виходить на перший план. Зусилля, спрямовані на розв'язання грошових питань, принесуть конкретний результат.

РАК
Тиждень сприяє активним діям: робочі процеси рухаються впевнено, серйозних перешкод майже не виникає.

ЛЕВ
У романтичній сфері настає період визначеності. Може стати зрозумілим, що наявний зв'язок має потенціал для серйозного продовження.

ДІВА
Фінансова ситуація залишається стабільною, без різких стрибків. Доходи і витрати перебувають у рівновазі.

ТЕРЕЗИ
Особисте життя розвивається за різними сценаріями. Підтримка дітей чи близьких допоможе швидше дійти згоди.

СКОРПІОН
Тиждень виявиться насиченим у професійному плані, проте шлях до результату буде не найпростішим.

СТРИЛЕЦЬ
Додаткову опору можуть дати батьки або старші члени сім'ї – як морально, так і матеріально. Водночас у вас є ресурс для подолання труднощів.

КОЗОРІГ
Поточні зусилля закладуть основу для майбутніх доходів. Особисте життя буде не менш насиченим, ніж професійне.

ВОДОЛІЙ
У романтичній сфері посилюється емоційна залученість. Можливий як новий роман, так і поглиблення вже наявних стосунків.

РИБИ
Тиждень сприятливий для професійної діяльності та ділових завдань. Можливий прибуток від раніше розпочатих проектів.

Джерело: TCH

Смачного!

Крученики зі свинини

Інгредієнти для кручеників:
600 г свинячого битка, сіль та перець до смаку, 2 ст. л. пшеничного борошна для панірування.

Для начинки №1 300 г печериць, 3 гіл. зеленої цибулини, сіль перець до смаку, 2 ст. л. олії.

Для начинки №2: 1 цибулина, 1 морквина, 20 г сухих грибів, сіль та перець до смаку, 2 ст. л. олії.

• Свинячий биток очистьте від зайвого жиру та плівок. Наріжте м'ясо впоперек волокон на порційні шматки вагою приблизно по 80 г. Кожен шматок ретельно відбийте кулінарним молотком, посоліть та поперчіть з обох боків.

• Для начинки №1: наріжте 300 г печериць тонкими слайсами та обсмажте гриби з 2 ст. л. олії до рум'яності. На цьому етапі також важливо випарувати вологу з грибів. Додайте дрібно нарізану зелену цибулю, перемішайте та зніміть з вогню. Дайте начинці повністю охолонути.

• Для начинки №2: замочіть 20 г сухих грибів у воді на 20 хв, потім воду злийте, викладіть гриби в невелику каструлю, залийте чистою водою та варіть 10 хв (після закипання). Процідіть та дрібно наріжте. Тож наріжте 1 цибулину дрібним кубиком, а моркву натріть на крупну терку.

• Обсмажте цибулю з морквою з 2 ст. л. олії до м'якості, приблизно 10 хв. Охолодіть до кімнатної температури.

• На край кожного відбитого шматка м'яса викладіть порцію обраної начинки кімнатної температури. Обережно загорніть м'ясо в щільний рулетик. Щоб крученики тримали форму, зафіксуйте їх кулінарною ниткою (або зубочистками). Запаніруйте кожен виріб у борошні та об-

смажте на розігрітій пателі з олією з усіх боків до золотистого кольору.

• Викладіть обсмажені крученики на деко, застелене пергаментом. Відправте у розігріту до 180 градусів духовку на 10-15 хв, щоб м'ясо стало м'яким і повністю приготувалося всередині. Якщо використовували кулінарну нитку – не забудьте її зняти.

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Чим обробити картоплю перед висаджуванням

Картопля – це святе. Але ж поруч із нею завжди з'являються вони: колорадський жук, який уже чекає на перші листочки, і дротяник, що точить бульби під землею.

Дивитися на тих, хто все літо в спеку бігає грядками із токсичним обприскувачем на спині, – сумнівне задоволення. Здається, набагато доцільніше вирішити цю проблему ще до того, як лопата торкнеться землі.

Правильне пророщування (без пересушування)

Уся ця аграрна метушня починається десь за місяць до висаджування. Ідеальні умови для пророщення бульб – це прохолодне, світле місце на кшталт веранди, де тримається 12-15 градусів. Потримаєш картоплю в теплі довше – і замість міцних зелених паростків отримаєш зморщену «стареньку», з якої вже нічого путнього не виросте.

Щоб вона не пересихала, її треба періодично зрошувати водою зі звичайного розпилювача. Нічого складного, просто щоб підтримувати життя до переїзду в ґрунт.

Золоте правило: ділимо картоплю на дві купки

Тут починається те, на чому зазвичай ламається здоровий глузд у гонитві за врожаєм. Вся насіннева картопля має бути поділена на ранню, яку підкопують вже в червні чи липні до молодого кропу, і пізню, яка піде зимувати в погріб.

Річ у тім, що ранню картоплю обробляти жорсткими хімічними протруйниками проти жука не можна. Взагалі. Період розпаду цих речовин часто перевищує сорок-п'ятдесят днів, за які рання картопля дозріває. Хімія просто не встигне вийти з рослини, і вся ця таблиця Менделєєва опиниться на тарілці як гарнір. Хімічні препарати створені виключно для пізніх сортів.

Як захистити ПІЗНЮ картоплю (на зберігання)

Для тієї картоплі, яку планують діставати взимку, по-

передня обробка – це хороша економія нервів і часу. Один раз обробили, і десь до середини літа ні жуки, ні дротяники рослини не чіпають.

Назви популярних препаратів: «Матадор», «Тирана», «Престиж» чи «Селест Топ». Суть скрізь однакова. Розстелити плівку десь на подвір'ї, розвести засіб за інструкцією, обприскати бульби і дати їм кілька годин на висихання.

Купувати препарати треба в нормальних спеціалізованих магазинах, інакше замість захисту отримаєте кольорову водичку. Ну і рукавиці. Працювати з отрутою голими руками – це якийсь зовсім невиправданий ризик. А ще варто забути про дідівську бордоську суміш на цьому етапі, бо вона легко спалює ніжні паростки.

Як захистити РАННЮ картоплю (без хімії)

З ранньою все трохи складніше, бо доводиться грати в екологічність. З того, що має хоч якийсь сенс – кинути в лунку при садінні гірчичну макуху або трохи цибулиння. Вони діють як непогане органічне добриво, а ефірні олії дають легкий профілактичний ефект. Звісно, якщо дротяника на ділянці леґіон, цибулиння його не зупинить, але це краще, ніж нічого.

Зараз дуже модно купувати корисні бактерії, усілякі триходерміни та метаризини. Штука справді класна, але в холодній квітневій землі ці бактерії сплять. Їх доцільно додавати пізніше, коли ґрунт прогріється хоча б до 15 градусів – під час поливу чи першого підгортання.

Від колорадського жука ранню картоплю рятують уже за фактом, коли з'явиться бадилля і стане тепло. Для цього існують біопрепарати на зразок «Актофіту» чи «Бітоксисабіліну». Вони діють суто на шкідників і вже за кілька днів стають безпечними для людини.

Зрештою, все зводиться до того, щоб не ускладнювати. Ранню картоплю краще садити чистою, злегка підтримавши макухою, а пізню – адекватно обробити якісним препаратом. Так залишається шанс і родину не нагодувати пестицидами, і власну спину за літо не залишити десь між грядками.

Джерело: Ukr.Media

15 КВІТНЯ середа	16 КВІТНЯ четвер	17 КВІТНЯ п'ятниця	18 КВІТНЯ субота	19 КВІТНЯ неділя	20 КВІТНЯ понеділок	21 КВІТНЯ вівторок
+ 3° + 16°	+ 6° + 16°	+ 9° + 14°	+ 5° + 9°	+ 5° + 13°	+ 6° + 11°	+ 5° + 11°
745 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	742 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ	738 ТИСК, ММ	739 ТИСК, ММ	741 ТИСК, ММ

Цікаві факти про веселку

• Веселка – це явище, викликане віддзеркаленням світла, заломленням і дисперсією в крапельках води.

• Веселки зробили свій внесок у стародавні міфи.

• Греки думали, що веселка забезпечувала міст між небом і землею.

• Незважаючи на описувані сюжети в старих народних казках, ви ніколи не зможете досягти кінця веселки.

• У Болгарії вірять, що якщо пройти в райдужну арку, то можна змінити стать майбутньої дитини. Жінки, які часто народжували дітей однієї статі, мріяли пройти через веселку.

• В окулярах з поляризаційним покриттям веселку не побачити. Це тому, що таке покриття також заломлює світло.

• Жодна людина не може бачити точно таку ж веселку (якщо тільки це не сфотографована веселка), тому що навіть невелика зміна кута створить іншу веселку. Навіть людина, що стоїть поруч з вами, побачить іншу райдугу, ніж ви.

• Хоча здається, що веселка розташована на певній відстані від людини, яка бачить її, насправді це оптична ілюзія, яка виникає через кут нахилу до крапельок води стосовно світла.

• На землі ми бачимо веселку як півколо, але якщо летіти на літаку або піднятися високо в гори, то можна побачити її повністю і вона має вигляд правильного кола.

• Вважається, що веселка отримала свою назву через форми. Веселка має

вигляд різнобарвної дуги або окружності, складена з кольорів видимого спектру випромінювання.

• У світі є сім кольорів – червоний, оранжевий, жовтий, зелений, блакитний, синій і фіолетовий. Всі вони присутні у веселці.

• Насправді це кольорове явище з'являється не тільки вдень, але і вночі.

• Існує так звана місячна веселка, яка виникає завдяки відображенню сонячного кольору місяцем.

• Для людського ока вона сприймається лише білого кольору, але на знімку, зробленому з фотоапарата з тривалою експозицією, можна побачити виразні кольорові смуги.

• Першим, хто вивчив і виділив кольори у веселці, був великий вчений Ісаак Ньютон. Цікаво, але спочатку він виділив у веселці всього п'ять кольорів. Але потім, керуючись гармонією в музиці, додав ще два.

• Насправді веселка складається з мільйонів кольорів, але людина бачить усього лише сім.

• Для того, щоб поспостерігати за настільки дивним явищем, як веселка, має відбутися чимало дій. Промені сонця зобов'язані пройти крізь краплі дощу прямо в повітрі.

• Вони створюють своєрідний спектр, оскільки кожен з кольорів ламається під певним кутом. У результаті формується коло, яке ми і називаємо веселкою.

• Одна частина у формі дуги з'являється з землі, а центр вже йде по прямій.

• Іноді світло заломлюється в краплі води двічі, і

ми можемо бачити відразу дві веселки. Одну яскраву і дуже красиву і трохи вище іншу, майже прозору.

• Більшість веселок – це первинні веселки, з червоним на зовнішньому краю і фіолетовим кольором на внутрішній стороні.

• У дуже рідкісних випадках може бути видно три або навіть чотири веселки.

• Зимові веселки досить рідкісні, тому що краплі води замерзають і падають на землю як сніжинки.

• Вважається, якщо уві сні людина бачить веселку, то це до великої удачі.

• Веселка – це не те, до чого можна торкатися або наблизитися. Вона «зникне» під неправильним кутом.

• Якщо використовувати спеціальні фільтри, за допомогою фотоапарата можна отримати зображення веселки більш насиченим.

• А також фотоапарат здатний зафіксувати нічну веселку, яку людське око бачить рідко.

• Іноді на світанку, коли сонце світить під кутом близько шістдесяти градусів, а в небі є невелика хмарність, можна побачити горизонтальну веселку, в якій немає початку і кінця.

• Веселки частіше зустрічаються поблизу водоспадів і в тропічних регіонах Землі.

• Часто біля великих водоспадів в ясну місячну ніч можна побачити дивовижну нічну веселку.

Джерело: tsikavi-fakty.com.ua

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ

постійно проводить індивідуальне навчання та підвищення кваліфікації

ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

067-410-12-15
097-675-58-35
067-799-04-27

ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ НА НАВЧАННЯ.

БУДМАТЕРІАЛИ

м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРУС

097 745 54 59
098 410 70 17

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні та каналізаційні, дашки до них

ЗАКУПОВУЄМО ВРХ за вигідними цінами

- КОРІВ
- ТЕЛЯТ
- БИЧКІВ
- ТЕЛИЦЬ

а також доріза та худобу на утримання.

Гарантуємо чесну оцінку та швидкий розрахунок.

тел.: 068 467 05 75

Закупуємо ВРХ ДОРОГО:

- Корів
- Телят
- Дорізи
- Лошат
- Бичків
- Телиць
- Лежачих

Працюємо ЦІЛОДОБОВО

Корів, телиць, коней - на тримання

+38 068 867 24 91

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

НАС ЧИТАЮТЬ 10 000 РОМАНІВЧАН

ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ ОГОЛОШЕНЬ:

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81

КОПАЄМО КРИНИЦІ

- Чистка та поглиблення
- Копання каналізацій, нових криниць
- Копання траншей

Працюємо швидко та акуратно

096 372 55 71
Володимир

ЗІПСОВАНО СВИДОЦТВО ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА КВАРТИРУ № 2 В БУДИНКУ № 9 ПО ПРОВУЛКУ ЗАЛІЗНИЧНИЙ В М. ЖИТОМИРІ № 11482 ВІД 15 БЕРЕЗНЯ 1994 РОКУ, ВИДАНЕ НА ІМ'Я ХОДАКІВСЬКОГО ВОЛОДИМИРА АНТОНОВИЧА, ХОДАКІВСЬКОЇ ЯДВИГИ ІВАНІВНИ, ХОДАКІВСЬКОЇ ОКСАНИ ВОЛОДИМИРІВНИ, ХОДАКІВСЬКОГО ВІКТОРА ВОЛОДИМИРОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНО СВИДОЦТВО ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА КВАРТИРУ № 86 В БУДИНКУ № 36 ПО ВУЛ. ЩОРСА М. ЖИТОМИРІ № 21608 ВІД 5 ЛИСТОПАДА 1996 РОКУ, ВИДАНЕ НА ІМ'Я КОЗИРЕВОЇ АНТОНІНИ СЕРГІЇВНИ, ПОПРОЦЬКОЇ ЖАННИ ВАЛЕНТИНІВНИ, ПОПРОЦЬКОГО МИКИТИ ОЛЕГОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

20.ua

ДОВІДКА, СТВОРЕНА ЗА ВАШИМИ ВІДГУКАМИ